● މަސްއޫލުވެރިޔާ އަދި މުޙައްރިރު:

އަބްދުﷲ ޙަމީދު

● މުޙައްރިރުގެ ނައިބުން:

އައްބާސް އިބްރާހީމް

އަބްދުﷲ ޝާކިރު

● ޗާޕު:

ދިވެހިބަހާއި ތާރީޚަށް ޚިދުމަތްކުރާ

ޤައުމީ މަރުކަޒު

ފަތްކޮޅު

ދިވެހިބަހާއި ތާރީޚަށް

ޚިދުމަތްކުރާ

ޤައުމީ މަރުކަޒު

● އެޑިޓޯރިއަލް ބޯޑު:

އަބްދުﷲ ޝާކިރު

މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ލުޠުފީ

މުޙައްމަދު ވަޙީދު މަޢުރޫފު

އަބްދުﷲ ޞާދިޤު ޙަސަން

ޓައިޕިސްޓް:

މުޙައްމަދު ވަޙީދު ނަޞީމު

ވޮލިއުމް: 19 ނަންބަރު: 11 ޝައްވާލު ١٤١٨ ފެބްރުއަރީ 1998 އަގު: -/5ރ.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

ބަހުގެ މުއްސަނދިކަން

ދިވެހިބަހުގެ މުއްސަނދިކަމާއި ގުޅޭ ވަރަށް ގިނައިން ބަހުސްކުރެވޭ ގޮތް ފެނެއެވެ. އެ ބަހުސްތަކުގައި، އެއް ބަޔަކު ދިވެހިބަހަކީ އެކަށީގެންވާ މުއްސަނދިކަމެއް ހުރި ބަހެކޭ ބުނާއިރު އަނެއް ބަޔަކު ދިވެހި ބަހަކީ ފަގީރު ބަހެއް ބުނެ ކިޔާ ބަހުސްކުރެއެވެ. މިބަހުސް ކިޔަންވީ ބޭރުބަސްތަކާ ކުރިމަތިލާނެއެވެ. އަޅުގަނޑުން އެނގޭ އެއްގޮތަކީ ދިވެހިންނަން މިބަހުގައިވާ އަމިއްލަ ބަހަކީ ދިވެހިބަސްކަމެވެ. އެބަސްބަހުން ކުރަމުން އަންނަނީ އެބަސް ސަރުކާރު އަރަބިއް ވެއްޖެކަމެވެ. އެބަހުގެ އަހަރުތަކުން ބަސްނަގަ ކޮންމެ އަރަބިއް ދިވެހި ބަސް ބަހުން ކޮންމެ ބަހުން އަރަބިއްޔާ. ދިވެހި ބަހުގައި

ހަރުދަނާ ގަވާއިދެއް އެބަ އޮތްކަމެވެ. ނަމަވެސް ފެންވަރުކަމަކާއި އަދަބިއްޔާތެއް އެބައޮތް ކަމެވެ. އަދި މިއަދުގެ ދުނިޔޭގައި ބަހެއް ބޭނުންކުރަންޖެހޭ ހުރިހާ ގޮތަކަށް ދިވެހި ބަސް ބޭނުން ކުރެވޭކަމެވެ. ނުސްފުރިކަމުގައި ވެސް ފުރި ދައިރާއެއްގައި ބޭނުންކުރާ އެހެނިހެން ވަސީލަތް ތަކުގައިވެސް ދިވެހި ބަސް ބޭނުން ކުރަމުން ގެންދާކަމެވެ. ދިވެހި ބަހުން ފިލާފަ އެހެއްދައެވެ. ދިވެހި ބަހުން ބޭނުން ކޮންމެ ގޮއިގަނޑު ނަމަކަށް ފޮތްވެސް ލިޔެވެއެވެ. ރަޖިސްޓަރީ އާއި ޖަރީދާތަށް ވެސް ދިވެހި ބަސް އެއްވެސް މައްސަލައެއްނެތި

ބޭނުންކަމުގައެވެ.

މިސާލަކަށް ހަދައި އެންމެ އާންމުކޮށް ދިވެހި ބަހާއި ތާރީޚަށް ޚިދުމަތްކުރާ ޤައުމީ މަރުކަޒާއި ކުރެވޭ ބަހާބެހޭ ސުވާލުތަކަކީ، އިނގިރޭސި ލަފުޒު ބަހުގެ ބަދަލުގައި ބޭނުންކަމާ ދިވެހި ބަހުގެ އެއްޗެއް ކުރާ ސުވާލުތަކެވެ. އަޅުގަނޑު ވެސް އެއްބަސްވަމެވެ. އިނގިރޭސި ބަހުގެ ބަސްތަކުގައިވާ ކޮންމެ ބަހަކަށް ދިވެހި ބަހުން ނޯންނާނެއެވެ. އެއީ ދިވެހި ބަހުގެ ދަތިކުރައިވާ ކޮންމެ ބަހަކަށް އިނގިރޭސިން ވެސް ބަހެއް ނޯންނާނެ ފަދައިންނެވެ. އިނގިރޭސި ބަހުގެ ކޮންމެ ލަފުޒަކަށް ދިވެހި ބަހެއް ނުވެސް އޮންނާނެއެވެ. އަދި ދިވެހި ބަހުގެ ކޮންމެ ލަފުޒަކަށް އިނގިރޭސި ބަހެއް ވެސް ނުއޮންނާނެއެވެ.

އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑުމެން ކުރަންވީ ކަމަކީ އެބަހަކާ ގުޅޭ އަޅުގަނޑުމެން ފަހުމުވެރިވުން ބަރުދު އަޅުގަނޑުމެންގެ މާދަރީ ބަހާމެދު ޝަކުވާ ކުރުމުގެ ބަދަލުގައި ބަސް މުއްސަނދިކުރުމެވެ. އަހަން ވައްދަންޖެހޭ ބޭނުން ބަސް ބަހުގެ ބަދަލުގައި ދިވެހި އަދި ބަސްތަކަށް އެތެރެކުރުމެވެ. މިކަމަށް މިހާރު ވެސް ދިވެހި ބަހާއި ތާރީޚަށް ޚިދުމަތްކުރާ ޤައުމީ މަރުކަޒުން ކުރައްވަމުން ގެންދަވާ ވެސް ކަމެކެވެ. މިކަން ތަންކޮޅެއް ފުޅާކުރައްވަން ޖެހޭ ކަމަށް ބެލެވޭއެވެ. ދިވެހި ބަސް އޭގެ ތަނަވަސް ގޮތްތަކުން ފުޅާކޮށް މަސައްކަތް ކުރަމުން ބަހުގެ ތަރައްޤީ ވައްދަންޖެހޭ ބޭނުން ބަސްބަހުގެ ބަދަލުގައި ދިވެހި ގޮތަކަށް ދިވެހި ބަސް ހަދައިގެން ބޭނުން ކުރުމުގެ އުސޫލުތަކާއި މިންގަނޑުތަކެއް ވެސް އަލުން އަޅާ ނަގަހަލަން ބަލައިލާން ވެއްޖެއެވެ.

ބޭރު ބަސް ބަހުން ދިވެހި ބަހަށް ތަރުޖަމާކުރެވޭ ލިޔުންތަކާއި ގިނަވަމުން ދިއުމާ އެކު، ބޭރު ބަސް ބަހުގެ ލަފުޒުތަކަށް ދިވެހި ލަފުޒު ބޭނުންވާނެއެވެ. މިކަމުގައި ލިޔުންތެރިންނާއި ބަހާ ގުޅޭ ވިސްނާ ފިކުރުކުރާ އެންމެން ބައިވެރި ކޮށްގެން ނަމަވެސް، ތޫނު އާންމުކޮށް ހުރިހާ ވަރަކަށްގެން ނަމަވެސް އަދި ދިވެހި ލަފުޒަކަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތް ހުޅުވައިލަން ވެއްޖެނަމަ ދެކެވެ. ބަސް ހައްދައިއުޅޭ ކުރަމުން މިކަމުން ދިޔަބޭން ފައިދާވާގޮތަށް ވީހާ ކަމާ ގުޅޭ ސަކުއްތަށް ނުކުރަމެވެ.

މުޙައްރިރު